

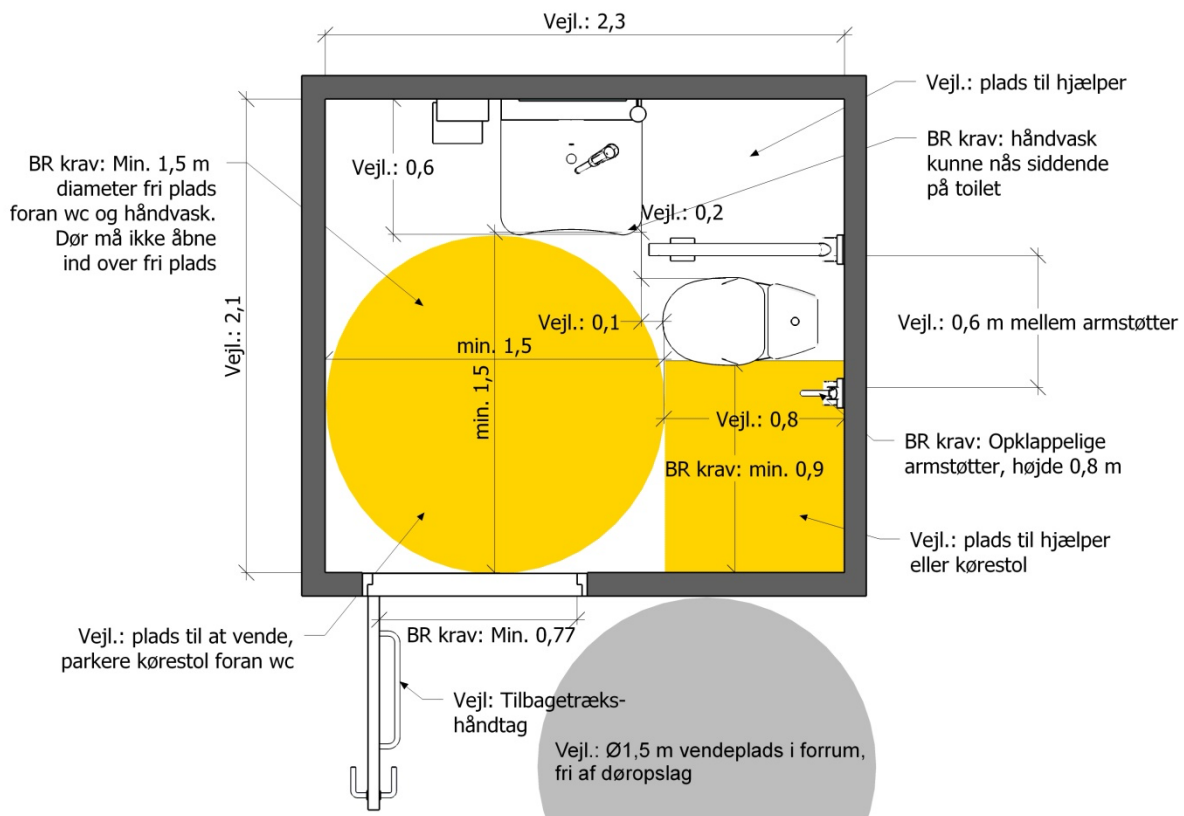
Huskeliste til indretning af toiletter i henhold til bygningsreglementet (BR18 §214)

Når man etablerer toiletter, som kan benyttes af kunder, gæster og andre end de ansatte, skal der være mindst et toilet af den type, som opfylder kravene i §214 i bygningsreglementet (BR18) på de etager, hvor der tilbydes toiletfaciliteter. Er der kun ét toilet på etagen skal dette toilet være et §214 toilet. Laver man flere toiletter på samme sted kan de øvrige være mindre eller anderledes indrettet, når blot der også er et toilet, der opfylder §214.

Et §214 toilet er indrettet så alle brugere, som er forholdsvis selvhjulpne, kan benytte det. (Indretningen er således ikke tiltænkt egentligt plejkrævende brugere, hvor der vil være andre forhold, som spiller ind.) Brugergruppen er ganske stor og omfatter bl.a. brugere, der anvender hjælpemidler som stokke, rollatorer og andre personlige ting, kognitivt udfordrede der har behov for assistance, kørestolsbrugere med og uden hjælpere, forældre med børn der skal holdes under opsyn eller have hjælp til toiletbesøg, bariatriske personer eller andre, der fylder lidt i landskabet m.fl.

Nedenfor vises en grundplanstegning af et tilgængeligt toilet, hvor der er indtænkt plads og placering af sanitet, så mennesker med et motorisk handicap kan benytte faciliteterne. Kravene har i samme ordlyd været gældende siden 1996. [Link til bygningsreglementets krav til toiletter.](#)

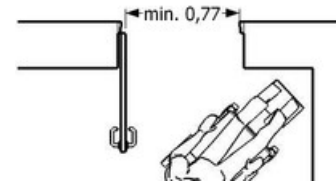
Grundplanstegning

Kilde: tegning fra SBI's tjeklister

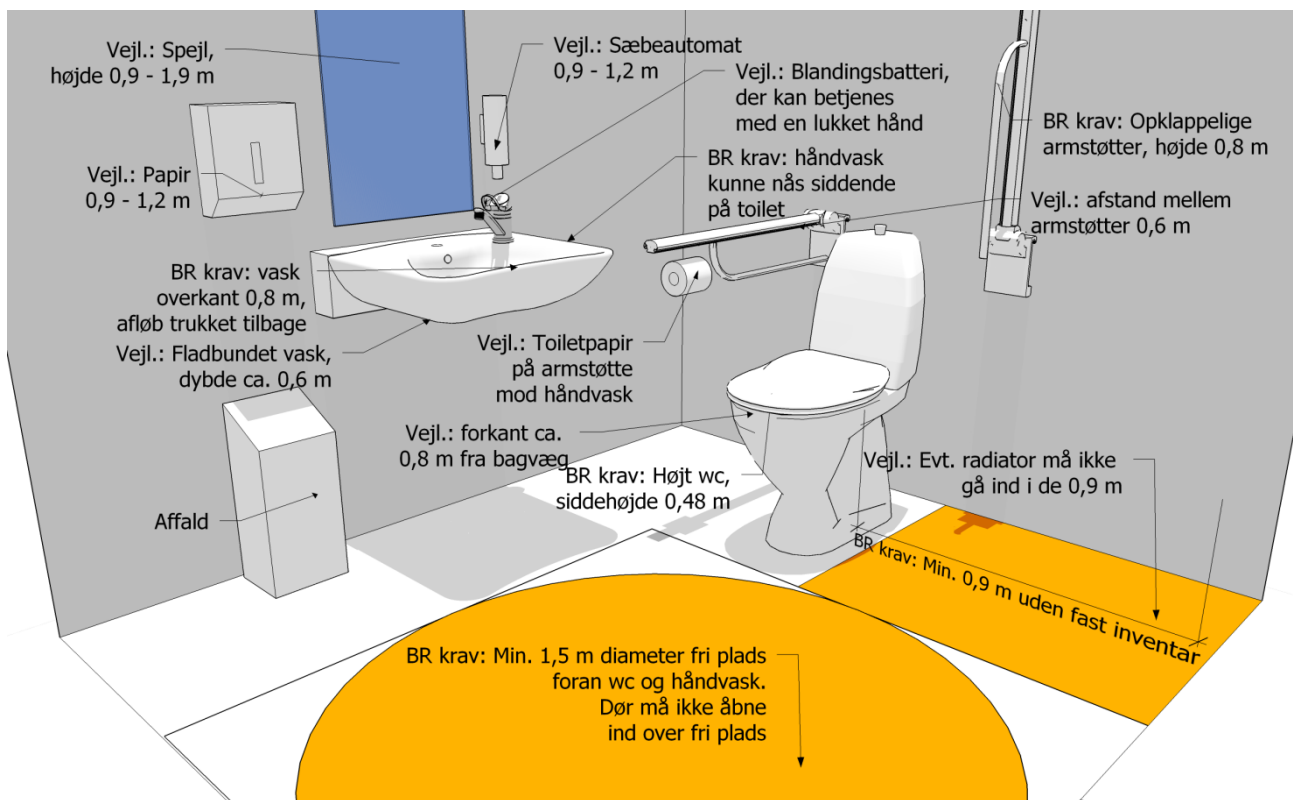
Bemærk at døren åbner udad. Dette er nødvendigt i et rum, som har mindstemålene (210 x 230), da det således sikres, at minimumskravene til plads inde i rummet er til stede. Kravene til manøvrepads er altid fri af dørens opsving, så hvis døren går ind i rummet, skal rummet være tilsvarende større.

Hvis døren åbner ud mod en gang eller et rum, bør der være plads foran døren på min 130 cm, så der er plads til at komme ind ad døren. For at man selv kan åbne døren ind til toilettet fra eksempelvis en kørestol, skal der være min 50 cm fri plads ved siden af døren i dørens åbningsside udenfor rummet.

Der skal ikke være to døre ind til et badeværelse med offentlig adgang, hvis der ikke spises i rummet foran døren.

Placering af sanitet

Forklaring til de 8 minimumskrav i BR18 §214 stk 2

1) Der skal være niveaufri adgang frem til wc-rum

Med niveaufri adgang mener man højst 2,5 cm i niveauspring, der som oftest udgøres af et dørtrin. Kan man undvære dørtrin, er det naturligvis bedre. Hvis man har dørtrin, bør kanterne være affasede på begge sider, så der ikke opstår lodrette kanter, som kan være svære at komme over, snublerisiko m.m.

2) Den fri passagebredde i dør til wc-rum skal være mindst 77 cm.

Ofte anbefaler man en passagebredde på 87 cm – hvilket svarer til en M10 dør (murhul på 100 cm). Hvis man vil have støjdemping på døren, er man nødt til at vælge en M10 dør, da dørbladet er tykkere med støjdemping og dermed mindskes passagebredden. Vælger man en M9 dør, skal man være meget omhyggelig med montering af hængsler og karme, for at passagebredden bliver 77 cm. Passagebredden måles, når døren er åben i 90 grader og er afstanden fra dørbladet til modsatte karm.

3) Håndvask og wc skal placeres over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvask kan nås af en person siddende på wc'et.

Af plantegningen kan man se målene på forholdet mellem håndvask og toilet (20 cm til siden og 10 cm frem). Hvis man vælger en håndvask som er kortere end 60 cm, hvilket kan være en god ide, hvis man har begrænset plads – evt. en på 50 cm, skal man huske at flytte toilettet tilsvarende, så afstanden mellem håndvask og toilet stadig holder.

4) Der skal være en fri afstand på mindst 90 cm ved den side af wc'et, der vender bort fra håndvasken. Væggen ved siden af wc'et, der vender bort fra håndvasken, skal friholdes fra fastmonteret inventar, radiatorer o.l.

Fripladsen på 90 cm ved siden af toilettet er primært tiltænkt kørestolsbrugere, som laver et sidelæns flyt til toilettet, men giver også plads til en evt. hjælper, placering af hjælpemidler tæt på toilettet m.m.

5) Der skal være et frit manøvreareal med en diameter på 1,5 m foran wc'et og fri af dørens opslagsareal.

Manøvrearealet inde i rummet benyttes især af kørestolsbrugere og mennesker der benytter rollator eller andre hjælpemidler, men andre brugere vil også opleve pladsen som funktionel. Manøvrearealet er nødvendigt i forhold til at åbne og lukke døren, i forhold til forskellige måder at flytte sig til toilettet og i forhold til at benytte håndvasken.

6) Toiletsæde skal placeres i en højde på 48 cm

Toilettets siddehøjde på 48 cm er til gavn for rigtig mange – eksempelvis ældre mennesker, da det er lettere at rejse og sætte sig. Mange kørestolsbrugere har lettere ved at flytte sig, når toilettet er i samme højde som kørestolen.

7) Der skal være opklappelige armstøtter i en højde på 80 cm på begge sider af wc'et.

Ud over at være et lovgivningskrav og nødvendigt for brugere i kørestol eller med rollator er armstøtter i begge sider også en god ting for mennesker med balanceproblemer, ondt i knæene, ondt i ryggen, gravide o.l. Armstøtter skal sidde i en højde på 80 cm med en indbyrdes afstand på 60 cm mellem armstøtterne. Det er vigtigt, at armstøtterne i nedslået tilstand flugter med forkanten af toilettet, da de ellers vil være i vejen for flyt skråt forfra.

8) Håndvask skal placeres i en højde på ca. 80 cm med afløb under vask trukket tilbage.

Håndvaskens højde gør det lettere for mange at benytte den. Der skal være en fri plads under håndvasken, så man kan komme tæt på fra en kørestol. Altså ingen skabe o.l. Højden på 80 cm er overkanten af håndvasken. Den fri plads under bør være min. 70 cm i højden.

Andre tips til indretning af toiletfaciliteter

Af plantegningen kan man se, at forkanten af toilettet er rykket frem, så der er en afstand på 80 cm fra forkanten af toilettet til væggen bag toilettet. Den dybde benyttes i forbindelse med fripladsen ved siden af toilettet. En kørestolsbruger, som skal lave et sidelæns flyt til toilettet, har brug for at forkanten af toilettet flugter med forkanten af kørestolen. Derfor anbefales gulvtoiletter til denne type toiletter, da væghængte toiletter er for korte.

Sæbe og servietter og andet man skal kunne nå som servietter, afspritning, knager o.l. bør have en højde på mellem 80-120 cm over gulvet afstemt efter hvor langt man skal række frem. Dermed vil det være lettere at benytte for rigtig mange med motoriske funktionsnedsættelser i bevægeapparatet, børn, ikke så høje mennesker m.fl.

Armaturer, der er lette at betjene med forlænget pal eller censor, gør det lettere for mennesker med gigt i hænderne.

En lås som er let at betjene, selvom man har gigt i hænderne, er en god ide. Det er også vigtigt, at låsen kan åbnes udefra i tilfælde af en faldulykke eller andet.

En tilbagetræksbøjle på dørens inderside (hvis døren åbner udad) gør det let at lukke døren, når man er kommet ind i rummet og er et stort ønske fra mange kørestolsbrugere, som jo ikke kan nå dørhåndtaget inde fra rummet.

